

PAVEL SANAJEV

PALAIIDOKITE MANE PO GRINDJUOSTE

APYSAKA

Iš rusų kalbos vertė
Kristina Devoinytė

Baltosios gulbės
Vilnius, 2019

MAUDYNĖS

Viskas prasidėjo gan taikiai. Vonia gurgėdama prisipildydavo vandens, kuriame plaukiodavo plastikinis termometras. Visą maudynių laiką jo raudonas stulpelis turėjo rodyti 37,5. Kodėl taip, tiksliai nežinau. Girdėjau, kad esant tokiai temperatūrai geriausiai dauginasi vienas tropinis dumbelis, bet į dumblių buvau mažai panašus, o daugintis nesiruošiau. Vonioje buvo pastatomas reflektorius, kurį senelis turėjo įnešti pagal močiutės pliaukštelėjimą, ir dvi kėdės, kurios buvo uždengiamos rankšluosčiais. Viena buvo skirta močiutei, o kita... Bet neužbėkime už akių.

Ir taip, vonia prisipildo, aš nujaučiu „linksma“ procedūrą.

– Saša, į vonią! – kviečia močiutė.

– Einu! – žvaliai sušunku, pakeliui maudamasis šimtaprocentinės vilnos raitūzus, bet susipainioju juose ir griūvu.

– Ką, kojoms nelaiko?!

Stengiuosi atsistoti, bet raitūzai užsikabina už kažko ir aš vėl pargriūvu.

– Tyčiosies iš manęs, prakeiktas gyvuly?!

– Aš nesityčioju!

– Tavo motina man kažkada pasakė: „Aš su juo atsilošiu“. Tai žinok, aš jus visus turėjau omenyje, aš pati su jumis visais atsilošiu. Supratai?

Miglotai supratau, ką reiškia „atsilošiu“, ir kažkodėl nusprendžiau, kad močiutė paskandins mane vonioje. Vedamas šios minties nubėgau pas senelį. Išgirdęs mano spėlionę senelis nusijuokė, bet aš vis tiek paprašiau jį būti budriam. Tai padaręs nusiraminau ir nuėjau į vonią, būdamas tikras, kad, jei močiutė mane skandins, tai senelis įsiverš su kirvuku mėšai – aš kažkodėl nusprendžiau, kad jis įsiverš būtent su tuo kirvuku – ir močiutė nusiramins. Tada jis paskambins mamai, ji ateis ir su ja atsiloš. Kol mano galvoje klaidžiojo tokios mintys, močiutė davė seneliui pasku-

tinius nurodymus dėl reflektoriaus. Jį reikėjo įnešti tiksliai po pliaukštelėjimo.

Paskutiniai pasiruošimai baigti, seneliui duotos instrukcijos, aš guliu vonioje, vandens temperatūra 37,5, o močiutė sėdi šalia ir muiluoja plaušinę. Putų dribsniai skraido aplink ir dingsta tirštuose garuose. Vonios kambaryje karšta.

– Na, duok kaklą.

Aš krūptelėjau – jeigu dusins, senelis veikiausiai neišgirs. Bet ne, paprasčiausiai plauna...

Jums, tikriausiai, pasirodys keista, kodėl aš nesiprausiau pats. Esmė ta, kad toks niekšas kaip aš nieko savarankiškai daryti negali. Motina šį niekšą pametė, o niekšas vis pūva, ir dėl maudynių gali paūmėti visos jo niekšiškos ligos. Taip aiškino močiutė, muiluodama plaušinę mano iškeltą virš vandens koją.

– O kodėl vanduo toks karštas?

– Laipsniu aukščiau kūno temperatūros, kad neatšaltų.

– Aš galvojau, dumblis.

– Žinoma, dumblis! Liesas, žalias... Ne koja, o rimbelis. Paslėpk vandenyje, kol neatšalo. Duok kitą... Rankas dabar. Aukščiau iškelk, ką, nudžiūvo? Atsistok, pimpaliuką nuplausiu.

– Atsargiai!

– Nebijok, vis tiek neprireiks. Apsisuk, nugarą patrinsiu.

Aš apsisukau ir įsirėmiau kakta į plyteles.

– Nesirem kakta! Akmuo šaltas, haimoritas paūmės.

– Labai karšta.

– Taip reikia.

– Kodėl niekam taip nereikia, o man reikia? – Šį klausimą dažnai užduodavau močiutei.

– Taigi niekas nepūva taip kaip tu. Tu gi jau smirdi. Neužuodi?

Aš neužuodžiau.

Bet štai aš jau švarus, laikas išlipti. Atsidusęs su palengvėjimu suprantu, kad šiandien močiutė manęs nepaskandins, ir išsiropščiau iš vonios. Dabar jūs sužinosite, kam būdavo reikalinga antra kėdė – ant jos stodavausi aš. Stovėti

ant grindų buvo negalima, nes šaltas skersvėjis pūtė iš po durų, klastingai apeidamas jo kelyje paguldytą senos antklo-
dės ritinėlį, ir galėjo atšaldyti mano kojas. Balansuodamas
stengiausi nenukristi, o močiutė mane šluostė. Pirmiausia
galvą. Ją močiutė iš karto aprišdavo rankšluosčiu, kad ne-
atšaltų šlapi plaukai. Po to ji šluostydavo visa kita, ir aš
rengdavausi.

Maudamasis pėdkelnes – mėlynas, vilnones, kurios
brangiai kainuoja ir jų negalima niekur gauti – užuodžiau
degėsių kvapą. Viena kiška siekė tik kulkšnį. Vertingiausia
jos dalis, ta, kuri suformuoja kojinę, deja, baigė sudegti ant
reflektoriaus.

– Dvokiantis, smirdintis gyvuly! – Man pasirodė, kad
močiutės dantys žvangtelėjo. – Tavo motina nieko tau ne-
perka! Aš tampau viską ligotomis kojomis! Maukis, apvy-
niosiu rankšluosčiu koją!

Užsimovęs pėdkelnes pakėliau koją, kurios pirš-
tai styrojo iš sudegusios kiškos, ir įteikiau ją močiutei.
Močiutė ėmėsi vynioti ant jos vaflinį rankšluostį kaip
autą, o aš, iš neturėjimo ką veikti, pradėjau studijuoti
save veidrodyje. Vonios kambaryje buvo taip karšta, kad
pasidariau raudonas kaip indėnas. Dar panašesnę darė
rankšluostis ant galvos ir putos ant nosies. Užsižiūrėjęs
į indėną, pamiršau, kad mes su močiute atliekame ant
klibančios kėdės beveik cirko numerį, praradau pusiaus-
vyrą ir nuskridau į vonią.

– Bjau–ry–be!!!

Pš–ššš!! Bach!!

Tuo metu senelis žiūrėjo futbolą. Kas gi! Jo apykurtė
ausis pagavo iš vonios sklindančius keistus garsus.

– Reflektorių reikia išnešti! – nutarė jis ir leidosi bėgti.

Bėgo jis greitai ir paskubomis sugriebė karštą reflektorių.
Teko paleisti iš rankų. Reflektorius, apsukęs ratą, nu-
krito močiutei ant kelių. Pagalvojęs, kad senelis, išgirdęs
tekstelėjimą, puolė mane gelbėti ir nesėkmingai atsirevan-
šavo močiutei, aš norėjau viską paaiškinti, tačiau vonios
kambaryje jau siautėjo stichija.

– *Giceli*¹ prakeiktas, nekenčiamas totoriau! – šaukė močiutė, karingai kratydama reflektorių ir kitos rankos delnu pliaukšėdama per rūkstantį sijoną. – Būk tu prakeiktas dangaus, Dievo, žemės, paukščių, žuvų, žmonių, jūrų, oro! – Tai buvo mėgstamiausias močiutės prakeiksmas. – Kad tau ant galvos piltųsi vien tik nelaimės! Kad tu nematytum nieko, išskyrus atpildą.

Toliau ėjo kelių žodžių derinys, kurį supratau tik susipažinęs su penktoku Dima Čiugunovu.

– Lipk lauk, niekše!

Vėl derinys – jau mano adresu.

– Būk tu prakeiktas...

Mėgstamas prakeiksmas.

– Kad tu savo gyvenimą kalėjime pabaigtum...

Žodžių derinys.

– Kad tu gyvas ligoninėje supūtum! Kad tau sudžiūtų kepenys, inkstai, smegenys, širdis! Kad tave suėstų auksinis stafilokokas!

Derinys.

– Renkis, šluostysiu iš naujo!!!

Negirdėtas derinys!

Ir vėl,

ir vėl,

ir vėl...

---

¹ Aš labai mėgau šį žodį, bet ilgai nežinojau, ką jis reiškia. Vėliau močiutė paaiškino, kad *giceliais* Ukrainoje vadino šungaudžius, kurie ilgais kabliais gaudydavo gatvėse valkataujančius šunis.

